

Vilniaus
universiteto
leidykla

Problemos

ISSN 1392-1126
eISSN 2424-6158

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Problemos

2024 / Vol. 106

Published since 1968

Vilnius University Press
Vilnius, 2024

ISSN 1392-1126
eISSN 2424-6158

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Problemos

2024 / 106 tomas

Leidžiamas nuo 1968 metų

Vilniaus universiteto leidykla
Vilnius, 2024

The journal is published twice a year and a Supplement every second year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Nijolė Radavičienė

Vilnius University

Deputy Editor

Česlovas Kalenda

Vilnius University

Executive Secretary

Jonas Dagys

Vilnius University

Members:

Timo Airaksinen

University of Helsinki

Luc Anckaert

Catholic University of Leuven

Emil Angehrn

University of Basel

Adam Chmielewski

University of Wrocław

Gaetano Chiurazzi

University of Turin

Aldis Gedutis

Klaipėda University

Saulius Geniušas

The Chinese University of Hong Kong

Jacek Juliusz Jadacki

University of Warsaw

Siobhan Kattago

University of Tartu

Maija Küle

University of Latvia

Gintautas Mažeikis

Vytautas Magnus University

Algimantas Mickunas

Ohio University

Jörn Rüsen

Institute for Advanced Study in Humanities, Essen

Marius Povilas Šaulauskas

Vilnius University

Rita Šerpytė

Vilnius University

Audronė Žukauskaitė

Lithuanian Culture Research Institute

Indexed in:

BASE

ERIH-PLUS

Scopus

CEEOL

Google Scholar

ScienceOpen

CORE

HEAL link

Scilit

Dimensions

JournalTOCs

Scinapse

DOAJ

Microsoft Academic

The Philosopher's Index

EBSCO (Central & Eastern

MLA Directory of Periodicals

Ulrich's Periodicals Directory

European Academic Source, Hu-

QOAM

Web of Science (Current Contents)

manities International Complete,

ROAD

Arts & Humanities, Arts & Hu-

Humanities International Index)

ScienceGate

manities Citation Index, A&HCI)

Research
Council of
Lithuania

Funded by Research Council of Lithuania (LMTLT),
agreement No. S-LIP-22-11

Address:

“Problemos”

Email redakcija.problemos@fsf.vu.lt

Faculty of Philosophy

Phone +370 5 266 7617

Vilnius University

Fax +370 5 266 7600

9/1 Universiteto St., LT-01513 Vilnius, Lithuania

<http://www.journals.vu.lt/problemos>

Copyright © Authors, 2024. Published by Vilnius University Press.

This is an Open Access journal distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence (CC BY), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus, Priedas – kas antri metai

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Vyriausioji redaktorė

Nijolė Radavičienė

Vilniaus universitetas

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas

Česlovas Kalenda

Vilniaus universitetas

Atsakingasis sekretorius

Jonas Dagys

Vilniaus universitetas

Nariai:

Timo Airaksinen

Helsinkio universitetas

Luc Anckaert

Leuveno katalikiškasis universitetas

Emil Angehrn

Bazelio universitetas

Adam Chmielewski

Vroclavo universitetas

Gaetano Chiurazzi

Turino universitetas

Aldis Gedutis

Klaipėdos Universitetas

Saulius Geniušas

Honkongo kiniškasis universitetas

Jacek Juliusz Jadacki

Varšuvos universitetas

Siobhan Kattago

Tartu universitetas

Maija Küle

Latvijos universitetas

Gintautas Mažeikis

Vytauto Didžiojo universitetas

Algimantas Mickunas

Ohajo universitetas

Jörn Rüsen

Eseno Humanitarinių mokslų pažangų studijų institutas

Marius Povilas Šaulauskas

Vilniaus universitetas

Rita Šerpytė

Vilniaus universitetas

Audronė Žukauskaitė

Lietuvos kultūros tyrimų institutas

Registruota duomenų bazėse:

BASE	ERIH-PLUS	Scopus
CEEOL	Google Scholar	ScienceOpen
CORE	HEAL link	Scilit
Dimensions	JournalTOCs	Scinapse
DOAJ	Microsoft Academic	The Philosopher's Index
EBSCO (Central & Eastern European Academic Source, Humanities International Complete, Humanities International Index)	MLA Directory of Periodicals	Ulrich's Periodicals Directory
	QOAM	Web of Science (Current Contents)
	ROAD	Arts & Humanities, Arts & Humanities Citation Index, A&HCI)
	ScienceGate	

Lietuvos
mokslo
taryba

Finansavimą skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMTLT),
sutarties Nr. S-LIP-22-11

Adresas:

„Problemos“

E. paštas redakcija.problemos@sf.vu.lt

Filosofijos fakultetas

Telefonas +370 5 266 7617

Vilniaus universitetas

Faksas +370 5 266 7600

Universiteto g. 9/1, LT-01513 Vilnius, Lithuania

Tinklalapis <http://www.zurnalai.vu.lt/problemos>

Autorių teisės © Autoriai, 2024. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.

Tai yra atviroios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija – Priskyrimas (CC BY), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalunga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimų ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorium.

Contents

History of Philosophy

<i>Brigita Gelžinytė.</i> Death and Spirit in Hegel's Philosophy of Nature	8
<i>Lianchong Deng.</i> Aristotle and the Problem of Universal Accessibility in Leisure	22
<i>Domas Junelis.</i> Naturephilosophical Definitions of Subject and Nature: F. W. J. Schelling and I. H. Grant.....	36
<i>Gonzalo Bustamante Kuschel.</i> Hobbes and Kant: Materialism and Rhetoric	52
<i>Andrés Ortigosa Peña.</i> Magnetic Somnambulism in Context. Hegel's Criticism of Kluge on Hypnosis.....	66
<i>Liangxin Sun.</i> Plato's Theory of Mimesis in the <i>Cratylus</i> : from Ideal Language to Ordinary Language	80

Moral Philosophy

<i>Aistė Noreikaitė.</i> Moral Certainty instead of Moral Objectivity.....	95
<i>Milda Baltrimienė.</i> The Relevance of Witness Literature to the Concept of Human Rights	110
<i>Aistė Bartkienė, Renata Bikauskaitė, Diana Mincytė.</i> Ethics of Caring for Waste in Circular Economy	123
<i>Jokūbas Andrijauskas.</i> Two Interpretations of Nietzschean Concept of Nature: C. Alamariu and V. Lemm.....	135
<i>Mercedes Rivero-Obra.</i> Misunderstandings and Difficulties in Making Sense of the Action	147

Philosophy of Knowledge and Logic

<i>Laurynas Norus.</i> Immediate Experience – <i>Contradiccio in Adjecto?</i> Strategies for Reflecting on the Immediacy of Experience by M. Henry and T. Sodeika	159
<i>Dalius Jonkus.</i> Instincts as Sedimentation in E. Husserl's Phenomenology	171
<i>Monika Morkūnaitė, Živilė Pabijutaitė.</i> Towards an Applied Semantics for K. Gödel's Ontological Proof: A Russellian Perspective	185
<i>Adomas Šulcas.</i> The Hidden Metaphysics of J. M. E. McTaggart's Paradox: Influence on The Analytic Philosophy of Time.....	201

Translations

<i>Živilė Pabijutaitė, Pranciškus Gricius, Alius Jaskelevičius.</i> Aristotle on Possibility and Necessity: Fragments from <i>On Interpretation</i> and <i>On the Heavens</i>	213
Author Guidelines	225

Turinys

Filosofijos istorija

<i>Brigita Gelžinytė.</i> Mirtis ir dvasia Hegelio gamtos filosofijoje	8
<i>Lianchong Deng.</i> Aristotelis ir laisvalaikio visuotinio prieinamumo problema.....	22
<i>Domas Junelis.</i> Natūrfilosofinės subjekto ir gamtos apibrėžtys:	
F. W. J. Schellingas ir I. H. Grantas.....	36
<i>Gonzalo Bustamante Kuschel.</i> Hobbes'as ir Kantas: materializmas ir retorika	52
<i>Andrés Ortigosa Peña.</i> Magnetinio somnambulizmo tyrinėjimai:	
Hegelio kritika Klugės hipnozės sampratai.....	66
<i>Liangxin Sun.</i> Platono mimeržės teorija dialoge <i>Kratilas</i> :	
nuo idealios kalbos prie kasdienės kalbos.....	80

Moralės filosofija

<i>Aistė Noreikaitė.</i> Moralinis tikrumas vietoje moralinio objektyvumo.....	95
<i>Milda Baltrimienė.</i> Liudijimo literatūros reikšmė žmogaus teisių sampratai.....	110
<i>Aistė Bartkienė, Renata Bikauskaitė, Diana Mincytė.</i> Santykis su atliekomis žiedinėje ekonomikoje: rūpesčio etikos perspektyva	123
<i>Jokūbas Andrijauskas.</i> Dvi Nietzsches prigimties sąvokos interpretacijos:	
C. Alamariu ir V. Lemm	135
<i>Mercedes Rivero-Obra.</i> Nesusipratimai ir keblumai suprantant veiksma	147

Pažinimo filosofija ir logika

<i>Laurynas Norus.</i> Betarpiška patirtis – <i>contradictio in adjecto?</i> M. Henry ir T. Sodeikos patirties betarpiškumo apmąstymo strategijos	159
<i>Dalius Jonkus.</i> Instinktais kaip sedimentacija E. Husserlio fenomenologijoje	171
<i>Monika Morkūnaitė, Živilė Pabijutaitė.</i> Ieškant taikomosios semantikos K. Gödelio ontologiniams įrodymui: raseliškoji perspektyva	185
<i>Adomas Šulcas.</i> Nutylėtos J. M. E. McTaggarto parodokso prielaidos: įtaka analitinei laiko filosofijai	201

Vertimai

<i>Živilė Pabijutaitė, Pranciškus Gricius, Alius Jaskelevičius.</i> Aristotelis apie galimybę ir būtinybę: <i>Apie aiškinimą</i> ir <i>Apie dangų</i> fragmentai	213
Informacija autoriams	223